

ВІДГУК

на дисертаційне дослідження Хань Хуйюнь «Педагогічні умови підготовки майбутніх учителів музичного мистецтва до впровадження технологій мистецької інноватики», подану на здобуття наукового ступеня доктора філософії за спеціальністю 014 Середня освіта (Музичне мистецтво)

1. Актуальність теми дослідження та її зв'язок з науковими планами, програмами, темами

Проблема удосконалення професійної підготовки майбутніх фахівців мистецького профілю й, зокрема, учителів музичного мистецтва, зміст та методи якої мають постійно оновлюватися згідно затребуваних часом вимог і викликів, була й залишається об'єктом наукового інтересу дослідників як України, так і Китаю. Тож, актуальність представленого до захисту дослідження є незаперечною, оскільки воно пов'язано не тільки з широким колом завдань, які здобувач-музикант має навчитися розв'язувати під час фахового навчання в цілому, а й необхідністю набуття у процесі підготовки такого рівня підготовленості, який дозволив би йому цілісно і системно реалізовуватися у майбутній професійній діяльності, вміти якісно навчати дітей та підлітків «Альфа»-покоління розумінню культурної картини світу та залучати їх до скарбів національної та світової художньої культури в умовах взаємодії із викликами соціокультурного середовища постінформаційного суспільства.

Одним з найважливіших шляхів досягнення означеного рівня фахової підготовленості здобувачів вищої мистецько-педагогічної освіти є оволодіння ними сучасними продуктивними освітніми технологіями, зокрема технологіями мистецької інноватики, а також опанування вміннями якісно впроваджувати їх в освітній процес закладів загальної середньої освіти (ЗСО) на уроках «Музичне мистецтво», «Мистецтво» та під час позаурочної творчої роботи з учнями.

Доцільність наукового пошуку в згаданому напрямі зумовлена специфікою культурних уподобань і художньо-естетичних смаків означеного покоління учнів, а головне – недостатнім рівнем, у більшості з них, культурної (ключової) компетентності та художньої (музичної) культури, для підвищення

чого безсумнівно мають бути застосовані нові підходи, принципи, педагогічні умови, технології тощо.

Своєчасність звернення до обраної проблеми підтверджується й тим, що саме фахове володіння та уміння продуктивно впроваджувати в освітній процес закладів ЗСО технології мистецької інноватики є тим дієвим підґрунтям, котрий забезпечуватиме саме підготовку майбутніх учителів музичного мистецтва обох країн до формування культурної (ключової) компетентності сучасних школярів та набуття художньої (музичної) культури з огляду на вимоги соціокультурного середовища постінформаційного суспільства.

Актуальність досліджуваної проблеми підсилюється й виявленими Хань Хуйюнь суперечностями між: доцільністю впровадження технологій мистецької інноватики в процесі загальної мистецької (музичної) освіти в закладах ЗСО та відсутністю наукового обґрунтування сутності явища підготовленості майбутніх учителів музичного мистецтва для впровадження означених технологій в контексті сучасного соціокультурного середовища, а також компонентної структури даного явища, принципів, критеріїв оцінювання даної підготовленості, що необхідно до якісного виконання поставленого завдання; необхідністю створення інноваційних методик та відповідних педагогічних умов підготовки майбутніх учителів музичного мистецтва до впровадження технологій мистецької інноватики для модернізації загальної мистецької (музичної) освіти школярів «Альфа»-покоління України та Китаю з метою формування культурної (ключової) компетентності та залучення їх до національної та світової художньої (музичної) культури, та недостатністю системних досліджень щодо фахової підготовки цих учителів до впровадження зазначених технологій; необхідністю належної підготовленості майбутніх учителів музичного мистецтва до впровадження технологій мистецької інноватики та відсутністю визначених педагогічних умов цілеспрямованого формування такої підготовленості в процесі вищої мистецько-педагогічної освіти.

Крім того, подане до захисту дисертаційне дослідження входить до тематичного плану науково-досвідної роботи Університету Ушинського та є складником наукової теми «Теорія і методика підготовки майбутніх фахівців мистецького та мистецько-педагогічного профілю в контексті соціокультурної парадигми» (реєстраційний номер 0120U002017).

2. Ступінь обґрунтованості наукових положень, висновків та рекомендацій, їх достовірність та наукова новизна

Експертиза дисертації дає підстави стверджувати, що обґрунтованість та достовірність основних положень роботи, отриманих результатів, висновків та рекомендацій підтверджується глибоким аналізом складових ключового поняття дослідження, що дозволило Хань Хуйюнь дати визначення сутності явища підготовленості майбутніх учителів музичного мистецтва до впровадження технологій мистецької інноватики як інтегральний фахово-компетентнісний конструкт, заснований на усвідомленні згаданими здобувачами можливостей таких технологій сприяти ефективному розв'язанню освітніх завдань, знаннях про особливості їх дизайну та функціональності, уміннях їх розробки та застосування на тлі усвідомлення відповідальності за прогнозовані та непередбачувані результати впровадження інновацій до музично-освітнього процесу із забезпеченням належної підтримки становлення та розвитку індивідуальності учня в сучасному соціокультурному середовищі постінформаційного суспільства.

У процесі дослідницького пошуку дисертанткою обґрунтовано методологічні основи дослідження, зокрема зазначено, що підготовку майбутніх учителів музичного мистецтва до впровадження технологій мистецької інноватики доцільно здійснювати на засадах певних наукових підходів та пов'язаних з ними принципів. Визначено наступні підходи: раціональний, епістемологічний, конструктивістський, етичний, ітеративний, результативний, діалогічний, а також принципи: обґрунтування педагогічної дії; епістемологічного плюралізму; дотримання дедуктивної логіки створення дизайну технологій мистецької інноватики; турботи та чуйності; адаптації до невизначеності; оперативності та адаптивності; дорадчості та оперативного реагування.

Формувальний експеримент в дослідженні проводився у три етапи. На першому етапі, мета якого полягала у формуванні здатностей здобувачів ідентифікувати та аналізувати функціональність технологій мистецької інноватики, запроваджувалася педагогічна умова спрямування на визначення функціональних можливостей технологій мистецької інноватики сприяти підвищенню якості музичної освіти.

На другому етапі основна увага приділялася формуванню гносеологічної основи підготовленості майбутніх учителів музичного мистецтва до

впровадження технологій мистецької інноватики. Задля досягнення означеної мети до освітнього процесу запроваджувалася педагогічна умова стимулювання до конструювання знання про зміст та дизайн технологій мистецької інноватики.

У якості мети третього етапу було визначено формування технологічно-творчих умінь майбутніх учителів із можливістю застосовувати їх у процесі виробничої педагогічної практики. Досягненню даної мети забезпечувалося запровадженням педагогічної умови сприяння формуванню умінь застосування технологій мистецької інноватики в музично-освітньому процесі.

До кожної з означених педагогічних умов авторкою виокремленні специфічні методи підготовки майбутніх учителів музичного мистецтва до впровадження технологій мистецької інноватики. Крім того, цілком коректно дослідницею було застосовано комплекс теоретичних, емпіричних та статистичних методів, спрямованих на реалізацію поставленої мети та розв'язання завдань дослідження на всіх етапах його розгортання.

Наступними кроками здобувачки стало визначення критеріїв, показників та рівнів підготовленості майбутніх учителів музичного мистецтва до впровадження технологій мистецької інноватики, котрі покладено в основу експериментальної перевірки авторської методики, призначеної для вирішення мети дослідження. Цілісність, взаємодія й взаємопов'язаність вищезазначених процесів, дозволили Хань Хуйюнь запропонувати авторську методику підготовки здобувачів до впровадження технологій мистецької інноватики в процесі загальної мистецької (музичної) освіти школярів «Альфа»-покоління в закладах ЗСО.

Результати формувального експерименту, ґрунтованого на поетапному впровадженні відокремлених педагогічних умов та відповідних до кожної з них ретельно продуманих методів, показали ефективність запропонованої авторської методики підготовки майбутніх учителів музичного мистецтва до впровадження технологій мистецької інноватики в контексті сучасного соціокультурного середовища постінформаційного суспільства. Подані у дисертації висновки й рекомендації стали логічним завершенням проведеного дослідження.

Тож, маємо підстави стверджувати, що основні наукові результати дослідження здобуті дисертанткою особисто й характеризуються науковою новизною, описаною у переліку здобутків, що отримано вперше.

Достовірність і вірогідність результатів дослідження підтверджено обґрунтованістю вихідних теоретико-методологічних положень, цілісністю та системністю їхнього аналізу; застосуванням під час наукового пошуку методологічних підходів та принципів; використанням як загальноприйнятих методів наукового пошуку, так і валідних специфічних дослідницьких методів; адекватною репрезентативною вибіркою; застосуванням статистичних методів обробки результатів, що сприяло отриманню гранично точних результатів дослідження.

3. Структура та зміст дисертації, її завершеність і відповідність встановленим вимогам щодо оформлення

Дисертація Хань Хуйюнь має традиційну структуру й складається з анотацій українською та англійською мовами, списку публікацій здобувачки, вступу, трьох розділів, висновків до кожного розділу, загальних висновків, списку використаних джерел та додатків. Загальний обсяг дисертації складає 230 сторінок, із них 180 сторінок основного тексту. Робота містить 10 таблиць, 5 рисунків.

У вступі обґрунтовано актуальність обраної для наукового пошуку теми, її мету і завдання, об'єкт і предмет дослідження; представлено теоретико-методологічну базу та окреслено комплекс взаємоузгоджених методів для розв'язання поставлених завдань; аргументовано наукову новизну й практичне значення отриманих результатів; відображено відомості про апробацію та впровадження результатів дослідження та їх висвітлення у наукових публікаціях.

Зміст основної частини дисертації розгортається згідно сформульованих здобувачкою п'яти завдань, спрямованих на досягнення мети дослідження, яка полягає в теоретичному обґрунтуванні, розробці та експериментальній перевірці педагогічних умов підготовки майбутніх учителів музичного мистецтва до впровадження технології мистецької інноватики у процес загальної мистецької (музичної) освіти в контексті сучасного соціокультурного середовища постінформаційного суспільства.

Вирішуючи перше завдання дослідження щодо розкриття феномену технологій мистецької інноватики в контексті міждисциплінарного наукового дискурсу, дисертантка детально розкриває його феноменологію через покроковий аналіз дотичних до досліджуваної категорії понять (технологія,

освітня технологія, педагогічна технологія, традиційні та інноваційні педагогічні технології, інновація, інноваційний процес, технології мистецької інноватики, педагогічні умови та ін.), що дозволило їй не тільки простежити процес утворення кожного із словосполучень та складників ключових понять дослідження, а й подати власне потрактування багатьох з них (1.1).

Таке вагоме підґрунтя стало основою для розв'язання Хань Хуйюнь другого завдання дослідження, стосовно визначення сутності підготовленості майбутніх учителів музичного мистецтва до впровадження технологій мистецької інноватики в процесі загальної мистецької (музичної) освіти, представлені як інтегральний фахово-компетентнісний конструкт, заснований на усвідомленні згаданими здобувачами можливостей таких технологій сприяти ефективному розв'язанню освітніх завдань, знаннях про особливості їх дизайну та функціональності, уміннях їх розробки та застосування, на тлі усвідомлення відповідальності за прогнозовані та непередбачувані результати впровадження інновацій до музично-освітнього процесу із забезпеченням належної підтримки становленню та розвитку індивідуальності учня в сучасному соціокультурному середовищі постінформаційного суспільства.

У даному контексті здобувачка підкреслює, що проведене дослідження довело необхідність здійснення сталого культурно-формульованого впливу на особистість дітей та підлітків «Альфа»-покоління з метою забезпечення вчасного та якісного формування в них культурної (ключової) компетентності та залучення їх до національної та світової художньої (музичної) культури.

В рамках розв'язання даного завдання представлено аналіз дослідження підготовки майбутніх учителів – здобувачів освіти зі спеціальності 014 Середня освіта (Музичне мистецтво), до впровадження технологій мистецької інноватики у інноваційній, музично-технологічній та творчій проєкціях (с. 68–74).

Наступним кроком здобувачки в контексті розв'язання другого завдання стало з'ясування компонентної структури явища підготовленості майбутніх учителів музичного мистецтва України та Китаю до впровадження технологій мистецької інноватики завдяки створенню відповідних педагогічних умов. Означена структура має чотири компоненти: ціннісно-мотиваційний, проєктувально-креаційний, етико-прогностичний та менеджерсько-перформативний. Кожний із компонентів є складно-структурованим, й у змісті кожного з них взаємодіє низка елементів, що виконують відповідні освітньо-розвивальні функції. Детальне описання змістового наповнення

складових елементів кожного з визначених компонентів досліджуваного утворення та їхньої функціональної дії представлено на рис. 1.1.

На особливий науковий інтерес й схвальну оцінку заслуговує розв'язання третього завдання (обґрунтування методологічній основи підготовки майбутніх учителів музичного мистецтва до впровадження технологій мистецької інноватики в соціокультурному середовищі постінформаційного суспільства), якому присвячено другий розділ, й де відправною точкою для розробки моделі авторської методики (Рис. 2.2.) стало теоретичне обґрунтування методологічних підходів та принципів, а також педагогічних умов та методів формування досліджуваної фахової якості.

Завдяки поглибленню й уточненню методологічної бази досліджуваної проблеми, Хан Хуйюнь вдалося довести, що підготовка майбутніх учителів музичного мистецтва до впровадження технологій мистецької інноватики підпорядкована раціональному, епістемологічному, конструктивістському, етичному, ітеративному, результативному та діалогічному науковим підходам. У процесі розгортання дослідження здобувачка детально розкриває основні функції кожного із методологічних підходів, а також принципи, що забезпечують підготовку майбутніх учителів музичного мистецтва до впровадження технологій мистецької інноватики задля їхньої ефективної професійної діяльності у майбутньому в напрямку формування в учнів «Альфа»-покоління культурної (ключової) компетентності та залучення їх до національної та світової художньої (музичної) культури (2.1).

Проведена дослідна робота дозволила Хань Хуйюнь визначити певні педагогічні умови: спрямування на визначення функціональних можливостей технологій мистецької інноватики сприяти підвищенню якості музичної освіти; стимулювання до конструювання знання про зміст та дизайн технологій мистецької інноватики; сприяння формуванню умінь застосування технологій мистецької інноватики в музично-освітньому процесі; а також відповідні до кожної з них формувальні методи: комплексний метод ідентифікації трансмісивних, трансактивних і перетворювальних функцій технологій мистецької інноватики (на основі дослідження С. Петрина (S.Petrina, 2004); технологія конструювання умінь креації мистецько-освітніх інновацій на основі моделі множинного інтелекту (на основі розробок М.Трейсі та Р.Річі (M.Tracey & R. Richey, 2007); метод перетворення освітньої ситуації засобами технологій мистецької інноватики (2.2).

Прикметним є те, що за слушним твердженням здобувачки, принципи: обґрунтування педагогічної дії; епістемологічного плюралізму; дотримання дедуктивної логіки у створенні дизайну технологій мистецької інноватики; турботи та чуйності; адаптації до невизначеності; оперативності та адаптивності; дорадчості та оперативного реагування системно впливають на підготовку майбутніх учителів музичного мистецтва до впровадження технологій мистецької інноватики. Така наукова позиція дисертантки стала підґрунтям для визначення педагогічних умов та відповідних до кожної з них формувальних методів, котрі поєднуючись між собою забезпечують взаємозв'язок та послідовність поетапного впровадження авторської методики підготовки майбутніх учителів музичного мистецтва до впровадження технологій мистецької інноватики в у процес загальної мистецької (музичної) освіти в контексті сучасного соціокультурного середовища постінформаційного суспільства.

У процесі вирішення четвертого завдання щодо розробки критеріїв оцінювання та визначення рівнів підготовленості майбутніх учителів музичного мистецтва до впровадження технологій мистецької інноватики, за кожним із виокремлених компонентів здобувачкою було представлено відповідні критерії та показники (Табл. 3.1). Так, під час оцінювання сформованості ціннісно-мотиваційного компоненту було застосовано інтенціно-диспозиційний критерій, показниками якого визначено: ступінь усвідомлення функціональних можливостей технологій мистецької інноватики сприяти розвитку музичної-освітньої галузі; міра прагнення інтегрально упроваджувати педагогічні, мистецькі та інформаційно-комунікаційні технології задля вирішення завдань музично-освітнього процесу. Для оцінювання сформованості проєктувально-креаційного компоненту – когнітивно-компетентнісний критерій з показниками: міра сформованості знання про основні концепції, наукові підходи та принципи, що визначають функціональну спрямованість технологій мистецької інноватики; ступінь обізнаності про шляхи та методи розробки технологій мистецької інноватики.

Для оцінювання рівня сформованості етико-прогностичного компоненту було обрано конструктивно-відповідальний критерій з показниками: міра обізнаності про стандарти відповідальних технологій та усвідомлення їх значущості в контексті забезпечення результативності впровадження технологій мистецької інноватики в освітній процес; рівень здатності застосовувати передбачувальне моделювання в процесі розробки технологій

мистецької інноватики. Оцінювання рівня сформованості менеджерсько-перформативного компоненту було здійснено за допомогою практиологічно-адаптивний критерію, з показниками: міра здатності розробляти та застосовувати технології мистецької інноватики в музично-освітньому процесі; ступінь здатності розробляти інструменти оцінювання результативності технологій мистецької інноватики, застосовувати їх та вносити корегування залежно від результату.

Задля оцінювання рівня підготовленості майбутніх учителів музичного мистецтва до впровадження технологій мистецької інноватики застосовувалися спеціальні діагностичні методи, зокрема:

- Анкетування за методикою М. Вілсон (Wilson, 2011). Контент-аналізу. Постійних порівнянь (Strauss & Corbin, 1998).
- Виконання творчих завдань на когнітивне моделювання складових процесу провадження технологій мистецької інноватики. Якісного контент-аналізу відповідей експертами.
- Виконання творчих завдань (есе на тему «Передбачувальне моделювання у створенні відповідальних технологій»). Контент-аналізу. Експертного оцінювання.
- Виконання творчих завдань на застосування зворотного проектування задля розробки технологій мистецької інноватики. Тестування. Експертного оцінювання.
- Методи педагогічного спостереження та експертного оцінювання.

Застосування визначеного діагностичного апарату та наведених методів оцінювання дозволило визначити чотири рівня сформованості досліджуваного конструкту в експериментальній та контрольній групах. У результаті проведених діагностичних заходів встановлені рівні підготовленості майбутніх учителів музичного мистецтва до формування культурної компетентності школярів, а саме: низький (реактивний); середній (репрезентативний); достатній (результативний); високий (інтегральний) (3.1).

Реалізація п'ятого завдання, спрямовано на експериментальну перевірку ефективності авторської методики підготовки майбутніх учителів музичного мистецтва до впровадження технологій мистецької інноватики у процесі навчання здобувачів означеної категорії в Університеті Ушинського. Йдеться про запропоновані дисертанткою педагогічні умови, спрямовані на формування кожного з компонентів згаданого конструкту у три етапи (функціонально-дослідницькому, гносеологічно-формульовальному та

виробничо-творчому) згідно розроблених критеріїв, показників та рівнів сформованості кожного з компонентів досліджуваного утворення. Запровадження відбувалося за двома вибірками: експериментальною, де було застосовано конкретні методи згідно концептуальних положень авторської методики, та контрольною, де студенти навчалися за традиційною програмою. Це дозволило Хань Хуйюнь протягом всього експерименту порівнювати результати сформованості кожного із компонентів до початку формульованого експерименту та після проведення кожного з його етапів, що детально описано у підрозділі 3.2.

Загалом, проведене після формульованого експерименту оцінювання показало підвищення рівня підготовленості до впровадження технологій мистецької інноватики у порівнянні із результатами, отриманими до початку впровадження експериментальних педагогічних умов, у обох вибірках. У ЕГ динаміка виявилася наступною: високий рівень – з 6,25% (1 ос.) до початку до 25% (4 ос.) наприкінці; достатній рівень – з 6,25% (1 ос.) до початку до 56,25% (9 ос.) наприкінці; середній рівень – з 37,5% (6 ос.) до початку до 12,5% (2 ос.) наприкінці; низький рівень – з 50% (8 ос.) до початку до 6,25% (1 ос.) наприкінці. Таким чином, було виявлено, що після проходження підготовки за експериментальною методикою, в ЕГ більшість респондентів продемонстрували високий та достатній рівень підготовленості до впровадження технологій мистецької інноватики, у той час як до початку формульованого експерименту більшість у ЕГ становили респонденти, які демонстрували низький та середній рівень.

У КГ динаміка зростання показників виявилася менш інтенсивною, зокрема, кількість здобувачів, які продемонстрували високий рівень залишилася незмінною – 5,88% (1 ос.), так само, як і кількість респондентів, що досягли достатнього рівня – 11,76% (2 ос.). Утім, помітно збільшилася кількість респондентів, які продемонстрували середній рівень: з 17,65% (3 ос.) до початку до 35,29% (6 ос.) наприкінці. Також, зменшилися кількість респондентів, у яких було діагностовано низький рівень сформованості досліджуваної якості з 64,71% (11 ос.) до початку до 47,06% (8 ос.) наприкінці. Таким чином, більшість респондентів КГ продемонстрували низький та середній рівні підготовленості до впровадження технологій мистецької інноватики (див. табл. 3.10 та рис. 3.2).

Представлені дані, дозволили Хань Хуйюнь засвідчити реальну ефективність запропонованої авторської методики підготовки майбутніх

учителів музичного мистецтва до впровадження технологій мистецької інноватики в процес загальної мистецької (музичної) освіти в контексті сучасного соціокультурного середовища постінформаційного суспільства. Отже, мета дослідження була досягнута, завдання вирішені у повному обсязі, що підтверджено загальними висновками дослідження й дає підстави для представлення роботи до публічного захисту.

4. Рекомендації стосовно використання результатів і висновків дисертації

З огляду на зміст і висновки дисертації, досить ефективну експериментальну перевірку запропонованої авторської методики, достатню апробацію основних наукових положень на конференціях в Україні і Китаї та оприлюднення результатів наукового пошуку в 11-тьох публікаціях, вважаємо, що означена методика підготовки майбутніх учителів музичного мистецтва до впровадження технологій мистецької інноватики, дійсно може бути запроваджена у освітній процес музично-педагогічних закладів різного освітнього рівня. Зокрема, у навчальних курсах «Теорія й методика викладання музичного мистецтва в закладах загальної середньої освіти», «Методика музичного виховання дітей дошкільного віку», «Педагогічна інноватика в мистецькій освіті», «Теорія і методика викладання музичних дисциплін у вищій школі» для спеціальності 014 Середня освіта (Музичне мистецтво). Дана авторська методика також може бути успішно застосована в системі підвищення кваліфікації – в установах післядипломної педагогічної освіти з метою удосконалення фахової підготовки учителів-практиків даної спеціальності з України та Китаю.

Окремі позиції та результати дослідження можуть використовуватись у розробці спецкурсів, методичних рекомендацій та під час самостійної роботи здобувачів, а також модифікуватись і використовуватись у багаторівневій підготовці студентів закладів освіти мистецького спрямування як України, так і Китаю. Крім того, запропоновані дисертанткою організаційні аспекти впровадження технологій мистецьких інновацій можуть бути корисними у розв'язанні широкого кола музично-педагогічних питань у закладах ЗСО України та Китаю.

5. Значущість отриманих результатів дослідження для науки і практики

До науково обґрунтованих результатів виконаного Хань Хуйюнь дослідження, котрі мають вагому наукову новизну й дають підстави кваліфікувати його як таке, що привносить нове розв'язання досліджуваної проблеми відносяться:

- Авторська дефініція підготовки майбутніх учителів музичного мистецтва до впровадження технологій мистецької інноватики як інтегральний фахово-компетентнісний конструкт, заснований на усвідомленні згаданими здобувачами можливостей таких технологій сприяти ефективному розв'язанню освітніх завдань, знаннях про особливості їх дизайну та функціональності, уміннях їх розробки та застосування, на тлі усвідомлення відповідальності за прогнозовані та непередбачувані результати впровадження інновацій до музично-освітнього процесу із забезпеченням належної підтримки становленню та розвитку індивідуальності учня в сучасному соціокультурному середовищі постінформаційного суспільства.
- Компонентна структура підготовки майбутніх учителів музичного мистецтва до впровадження технологій мистецької інноватики, яку складає єдність ціннісно-мотиваційного, проєктувально-креаційного, етико-прогностичного та менеджерсько-перформативного компонентів та низки елементів у їх змісті.
- Авторська методика підготовки майбутніх учителів музичного мистецтва до впровадження технологій мистецької інноватики, котра містить визначені авторкою педагогічні умови, критерії, показники й рівні сформованості дослідженого утворення, а також методи та етапи (функціонально-дослідницькому, гносеологічно-формульовальному та виробничо-творчому), симбіоз яких дозволив досягти прогнозованого результату: сформованості досліджуваної фахової якості.

Вагомою заслугою дисертантки є те, що одній із перших їй вдалося здійснити цілісне дослідження підготовки майбутніх учителів музичного мистецтва до впровадження технологій мистецької інноватики як сформованої фахової якості майбутніх учителів музичного мистецтва в контексті сучасного соціокультурного середовища постінформаційного суспільства.

6. Дискусійні положення та зауваження до дисертаційної роботи

Позитивно оцінюючи здобутки здобувачки, вважаємо за необхідне зазначити наступні дискусійні положення та зауваження до поданої дисертаційної роботи:

1. Одним з ключових понять у представленому дослідженні актуалізовано поняття технології мистецької інноватики. На нашу думку, дисертантка переконливо обґрунтувала доцільність застосування таких технологій як на теоретичному, так і на методичному рівнях. Разом з тим, ураховуючи важливість даного явища в контексті дослідження проблеми підготовки майбутніх учителів музичного мистецтва до впровадження технологій мистецької інноватики в контексті постінформаційного суспільства, на нашу думку, доцільно було б ширше розкрити сутність та особливості його складових, а саме: категорії «технології» та «інновації».
2. У дослідженні активно використано поняття учні «Альфа»-покоління» (діти та підлітки «Альфа»-покоління»). Вважаємо актуалізацію цього поняття цікавим та оригінальним аспектом, пов'язаним з конкретизацією особливостей підготовки майбутніх учителів музичного мистецтва до впровадження технологій мистецької інноватики в процес загальної мистецької (музичної) освіти в контексті постінформаційного суспільства. Утім, обґрунтування сутності та доцільності застосування даного терміну в дослідженні, на нашу думку, є недостатнім.
3. Слід зазначити, що методологічні основи дослідження обґрунтовані цілком переконливо. Утім, якщо більшість підходів є уже традиційно застосовуваними в музично-освітній галузі, деякі є досить інноваційними. Зокрема, хотілося б отримати більш детальне висвітлення перебігу процесу реалізації дієвості ітеративного підходу в процесі підготовки здобувачів за експериментальною методикою.
4. Переконливим та логічним є обґрунтування педагогічних умов експериментальної методики. При цьому викликає певні запитання зміст методу упровадження першої педагогічної умови. Зокрема, метод ідентифікації трансмісивних, трансактивних і перетворювальних функцій технологій мистецької інноватики, назва якого очевидно містить специфічні термінологічні позначення, які

доцільно було розкрити при першому згадуванні. При цьому слід зазначити, що пояснення, надані у підрозділі, присвяченому висвітленню процесу запровадження експериментальної методики є цілком вичерпними.

5. Звертає увагу оригінальна методика, що застосовується в дослідженні, яка дійсно відповідає заявленій інноваційності. Утім є певні запитання стосовно технології конструювання умінь креації мистецько-освітніх інновацій на основі моделі множинного інтелекту, яка застосовувалася на другому етапі дослідження. З одного боку, структура та зміст технології висвітлені досить докладно та зрозуміло, з іншого, доцільно було б конкретизувати, на формування яких компонентів досліджуваного феномену ця технологія спрямована.

Зазначені зауваження та побажання не впливають на загальну позитивну оцінку дисертаційної роботи, якій притаманні оригінальність, наукова новизна та практична значущість, високий теоретичний рівень, глибина наукових підходів і принципів до визначення педагогічних умов та методичного забезпечення підготовки майбутніх учителів музичного мистецтва до впровадження технологій мистецької інноватики в процесі загальної мистецької (музичної) освіти дітей та підлітків «Альфа»-покоління в контексті сучасного соціокультурного середовища постінформаційного суспільства.

Прикінцевий висновок

Враховуючи актуальність дослідженої проблеми, наукову новизну положень дисертації, обґрунтованість і достовірність отриманих результатів, їхню теоретичну і практичну значущість, вважаємо, що дисертаційна робота Хань Хуйюнь «Підготовка майбутніх учителів музичного мистецтва до впровадження технологій мистецької інноватики», подану на здобуття наукового ступеня доктора філософії за спеціальністю 014 Середня освіта (Музичне мистецтво), є цілісним завершеним самостійним дослідженням, яке за своїм науково-теоретичним рівнем, новизною у постановці та вирішенні досліджуваної проблеми, аргументованістю теоретичних положень, висновків та практичним значенням відповідає вимогам Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії у закладах вищої освіти (наукових

установах), затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 23 березня 2016 р. № 261, пп. 6, 7, 8; Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії, затвердженого Постановою Кабінету Міністрів України від 12 січня 2022 року № 44 і може бути рекомендованим до захисту в разовій спеціалізованій вченій раді зі спеціальності 014 Середня освіта (Музичне мистецтво) галузі знань 01 Освіта/Педагогіка.

Офіційний опонент:

доктор педагогічних наук, професор,
професор кафедри музичного мистецтва
Кам'янець-Подільського національного
університету імені Івана Огієнка

Віктор ЛАБУНЕЦЬ

